/// INTERVJU /// Rune Kristian Ellingeseni i Finn Olav Olsen, Norvežani na putu oko Svijeta

EKSKLUZIVNO

Ukoliko bi nas neko iz Bosne želio posjetiti, dobrodošao je

Svijet ne čine skupi restorani, jednoobrazne bogomolje i McDonaldsi. Planeta nudi još mnogo skrivenih mjesta koja su jedinstvena u svojoj ljepoti

Razgovarao: Tarik Kapetanović

Za Norvežane govore da su zdravi, jaki i hladni ljudi. Neki od njih poput Runea i Olava su još i tvrdoglavi. Iako potiču s malog norveškog ostrva Rost, udaljenog više od stotinu kilometara od norveške obale, za sebe tvrde kako imaju prave vinške gene. Život u zajednici od 600 ljudi koje okružuje hladno more mora biti pun radosti i topline. Hladna sredina i mjesto odrastanja navelo ih je da ukrote more koje ih je godinama okruživalo. Željeli su poći na put, ali na onaj koji bi im omogućio upoznavanje svijeta.

> “Naravno da bismo željeli imati više žena na palubi, mada to možda donosi nesreću.”

Upustili su se u avanturu i hrabro razapeli jedra kako bi se prepustili vjetru koji ih je vodio ka toplim morima. Sa dobro podešenim kursom na maloj jedrilici ne počinje priča o ovoj dvojici avanturista. Ovo je priča o dva prijatelja koji su povezani neraskidivim dječačkim prijateljstvom, o dječacima koji nikada nisu prestali sanjati, ponekad i neostvarive snove. Za čitatelje Week& sa nautičke tačke 180 istočno i zapadno ili s pomorcima poznate lokacije koja se još zove datumska linija, ovi Vikinzi modernog doba ekskluzivno govore o svom putovanju koje je za njih jeftin i ugodan način za obilazak Svijeta koji, ukoliko putujete brodom, oduzima dah.

Želio bih čestitati na realizaciji projekta koji je mnogim Bosancima samo san. Da li je sve bilo tako teško ostvariti?

- Moramo biti iskreni, sve je bilo kao san i za nas. Potičemo sa malog otoka u Norveškoj i mnogi su nas gledali čudno kada smo im pričali o našem projektu. Za put oko svijeta smo se pripremali šest godina. Sve je na kraju počelo u augustu 2006. Puno toga smo prošli, ali smo na kraju ispunili san. Nekada problem nije samo novac, već mentalna barijera i sredina koja na sve gleda iz drugog ugla.

Prijatelji ste od djetinjstva. Da li ste se nekad ipak posvađali, možda na palubi?

- Svađa je bilo, ali diskusiju uvijek ostavljamo za boravak na kopnu. Na brodu zaista zavisimo jedan o drugom. Sve je povezano, naša sigurnost, ali i navigacija na koju uvijek jedan od nas mora paziti. Na kopnu se situacija značajno mijenja. Tada se možemo opustiti. Iako se znamo od djetinjstva i vjerujemo jedan drugom, na moru moramo biti maksimalno oprezni. Na palubi smo samo dvojica “staraca” koji su prepušteni prirodi.

Koje je omiljeno mjesto do kojeg ste došli nošeni vjetrom?

- Željeli smo izbjeći rute kojim se često kreću jedrilice. Posjetili smo mnoga mjesta u koja turisti često ne zalaze. Ostvarili smo kontakte s lokalnim stanovništvom. Među našim favoritima su vulkanski otoci Pitcairn, ostrvo Swains Columbia i Šetlandska ostrva. Zaista je teško izdvojiti jednu lokaciju. Ti krajevi su puni dobrih i susretljivih ljudi. Živeći u modernom dobu punom tehničkih naprava i luksuza čovjek pomisli da su misionari, a u moderno vrijeme i Amerikanci transformirali svijet, međutim, svijet ne čine skupi restorani, jednoobrazne bogomolje i McDonaldsi na svakom uglu. Planeta nudi još mnogo skrivenih mjesta koja su jedinstvena u svojoj ljepoti. Ljudi trebaju proširiti vidike

i skupiti hrabrosti kako bi se upustili u avanturu.

Pored broda koji je osnova vašeg projekta, čime se ponosite?

- Ponosni smo na obostrano povjerenje i prijateljstvo koje smo izgradili. U realizaciji projekta nas nisu pokolebale ni hladne oluje sjevernih mora koje su bile istrajne u kidanju našeg jedra i uništenju propelera broda. Oluja na Sjevernom moru nas je zatekla nespremne i neiskusne. Rezultat je bio povratak na norveško tlo s malim brodom za spašavanje. Takav krah nam se dogodio nakon tri sedmice na moru, ali se nismo dali pokolebati.

Mora da ste uzbuđeni. jer trenutno obilazite svijet. Kako se osjećate sada kada ste sami na velikoj vodenoj plohi koja se zove okean?

- Dok plovimo, skupljamo snagu za nove avanture i mnogo učimo o mjestima koja trebamo posjetiti. Pripremamo se i za susrete s novim kulturama i ljudima koji su spremni pričati fascinantne priče. Ponekad smo i po četiri sedmice na otvorenom moru. Tada nas bez daha ostavlja svaki zalazak suca, ali i nebo puno zvijezda koje se samo može vidjeti s broda koji plovi otvorenim morem.

Otočani znaju puno o moru i plovidbi. Da li ste naučili puno sada kada imate svakodnevnu praksu ?

- Na moru smo naučili sve. Na palubu smo stupili s teoretskim znanjem i s praksom od desetak sati. Imali smo puno iskustva s brodovima, ali ne i s jedrilicama. Za nas je sve bilo strano i jako zanimljivo. More nas je odlučilo iskušati i suočiti s okrutnošću. Prvo vatreno krštenje smo doživjeli na početku, tokom prvog putovanja od norveškog ostrva Rost do Španije. Pratila nas je nezapamćena oluja. Bilo je zaista strašno.

Mislite li na pretke-Vikinge? Možda su vas upravo oni potakli na takvu avanturu?

- Svakako da imamo vikinške krvi. Ta genetska predispozicija nam je pomogla u mnogim olujnim situacijama. Podršku su nam dale vikinške priče o putovanjima ka Mediteranu, Africi pa čak i Americi. Vikinzi su takve podvige napravili prije više od hiljadu godina. Rune je pročitao knjigu o norveškom mornaru koji je plovio brodom zvanim Kvarner Viking tokom svjetske trke 1997.-1998. godine. Tada je spoznao šta želi - oploviti svijet u malom ribarskom brodu. Njegova jedina greška bila je javno iskazivanje te ideje Finn Olavu, odnosno meni. Ja sam na sve odmah pristao i rekao - Ok, kada polazimo?

Rođeni ste u Norveškoj. Kako ste se osjećali tokom prelaska Ekvatora, ali i na Galapagosu?

- Bilo je užasno toplo! Sada smo se prilično navikli na klimu u tropima i razmišljamo kako ćemo se vratiti u hladnu Norvešku. Galapagos je za nas bio posebno interesantan. Tamo još uvijek žive Norvežani koji su do Galapagosa došli tokom kolonizacije koja je trajala od 1920. do 1930. godine. Oni su nas stalno podsjećali na vodu koju treba stalno piti u tim toplim krajevima.

> “Ne dozvolite da vas obeshrabre ljudi oko vas, budite im inspiracija.”

Norvežani se moraju osjećati posebno na Uskršnjim otocima. Kakvo je vaše iskustvo ?

- Uskršnji otoci su bili ključna destinacija jedne od naših avantura. Poznati norveški naučnik Thor Heyedahl približio je te otoke Evropljanima pedesetih godina kada ih je opisao u jednoj od svojih knjiga. Otoke smo vidjeli s velike udaljenosti. Nazirale su se i skulpture lica s uskršnjih otoka koja stalno motre pučinu. Te statue su ogromne i ljudi nemaju pojma kako su dospjele na Uskršnje otoke i kako ih se micalo. Od lokalnog stanovništva smo čuli mnogo priča o korištenju statua za savladavanje neprijateljskih plemena.

Osjećate li nekada nostalgiju na brodu?

- Ponekad se osjećamo usamljeni i udaljeni od doma, iako nam u suštini ništa ne fali. Brod nosi simbolično ime Underveis, što bi na norveškom značilo „na našem putu“ koji to i jeste. Na brodu smo slavili i Dan državnosti Norveške. Postavili smo i praznični meni na palubi. Osjećali smo se kao kod kuće, mada smo zbog vrućine skinuli skoro svu odjeću.

Vjerujete li u mornarske priče o lošoj sreći ukoliko je žena na palubi?

- Nesreće na moru ima, mada u Norveškoj žene ribari često uhvate najveću ribu. Naravno da bismo željeli imati više žena na palubi, mada to možda donosi nesreću. Norvežanke nisu bile zainteresirane za našu avanturu. Ukoliko bi nas neko iz Bosne želio posjetiti, uvijek je dobrodošao.

Imate li uzore?

- Uzora nemam, mada je plinejski kralj Hotu Matua, čovjek koji je pronašao Uskršnje otoke prije 1.600 godina, impozantna ličnost. On je koristio zvijezde kao navigacioni sistem. Za samo 60 dana je došao do Uskršnjih otoka na koje je doveo svoje pleme i stoku u polinejskim katamaranima.

Šta biste savjetovali budućim avanturistima koji sanjaju da oplove svijet?

- Samo naprijed! Bez puno kalkulacije. Odredite datume polaska i pažljivo planirajte. Problemi koji se čine nerješivim na kopnu na moru su neznatni. U suštini, na moru nema problema, očekuju vas samo izazovi. Ništa se neće desiti ukoliko se ne pokrenete. Ovaj put čak nije ni skup. Uvijek se može naći solucija. Ne dozvolite da vas obeshrabre ljudi oko vas, budite im inspiracija.

Mogu li i ja biti dio vašeg tima i mogu li Vas čekati negdje na hrvatskoj obali jer za druge zemlje nemam vizu?

- Svakako, dobro nam došao, ali na žalost nećemo prolaziti kroz Mediteran, moraš se snaći i doći do Gibraltara. Molim te, nosi jake i svijetle boje kako bi te primijetili. Bit će to dobra prilika da progovorimo i bosanski jezik. Do tada pozdravljamo „Sheher Sarajeva i vidimo se“.